

4. Global Bioeconomy Summit 2024: One Planet – Sustainable Bioeconomy Solutions for Global Challenges : Conference Report. Berlin : GBS Secretariat, 2024. 84 p. URL: <https://gbs2024.org/> (дата звернення: 10.03.2026).

5. Бунда О. М. Біоекономіка для підвищення продовольчої безпеки / О. М. Бунда, М. Мельник, В. Панченко // Інноваційна екосистема для відбудови України: інтеграція науки, освіти та бізнесу : збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (3 жовтня 2025 р., м. Київ). – Київ : КНУТД, 2025. – С. 330-331.

УДК 330.675

Перетятко Є.О., здобувач освіти
Мельник Л.С., науковий керівник, к.е.н., доц.
Київський національний університет
технологій та дизайну

БІОЕКОНОМІКА ЯК СТРАТЕГІЧНИЙ НАПРЯМ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

У контексті посилення глобальних екологічних дестабілізацій, прогресуючої деплеції природних ресурсів та антропогенної трансформації клімату, критичної актуальності набуває верифікація та імплементація альтернативних парадигм господарського розвитку.

Однією з найбільш перспективних моделей є біоекономіка, методологічний базис якої полягає у стратегічній орієнтації на використання відновлюваної біогенної сировини для конверсії у високотехнологічну продукцію, інноваційні матеріали та енергетичні ресурси з метою мінімізації екологічного навантаження. Згідно Стратегії біоекономіки Європейського Союзу, біоекономіка охоплює виробництво відновлюваних біологічних ресурсів та їх переробку у продукти з доданою вартістю, зокрема продовольство, корми, біоматеріали та біоенергію [1, с. 3]. До основних секторів біоекономіки належать сільське господарство, лісове господарство, рибальство, харчова промисловість, біотехнології та виробництво біоенергії. [2, с. 12]. У наукових дослідженнях зазначається, що біоекономіка є міждисциплінарною системою, яка поєднує економічні, технологічні та екологічні аспекти розвитку суспільства. Розвиток біоекономіки підтримується на міжнародному та європейському рівнях. Одним із ключових документів є Стратегія біоекономіки Європейського Союзу, яка визначає основні напрями переходу до сталої економіки на основі біологічних ресурсів [2, с. 4].

Зазначимо, що важливу роль у розвитку біоекономіки відіграє Європейський зелений курс (European Green Deal), який передбачає досягнення кліматичної нейтральності та стимулювання інновацій у сфері екологічних технологій [3, с. 2].

На глобальному рівні розвиток біоекономіки пов'язаний із реалізацією Порядку денного сталого розвитку до 2030 року, прийнятого Організацією Об'єднаних Націй у 2015 році [4, с. 1]. У стратегічних документах Європейського Союзу визначено кілька основних напрямів розвитку біоекономіки. Серед них: ефективне використання біологічних ресурсів та біомаси; розвиток біотехнологій та інноваційних виробництв; виробництво біоенергії та біоматеріалів; впровадження принципів циркулярної економіки та зменшення відходів [1, с. 6]. Реалізація цих напрямів сприяє створенню нових робочих місць, розвитку сільських територій та підвищенню конкурентоспроможності економіки. Біоекономіка тісно пов'язана з реалізацією 17 Цілей сталого розвитку, прийнятих Організацією Об'єднаних Націй. Найбільш пов'язаними з розвитком біоекономіки є: ціль 2 - подолання голоду та розвиток сталого сільського господарства; ціль 7 - доступна та чиста енергія; ціль 9 - промисловість, інновації та інфраструктура; ціль 12 - відповідальне споживання та виробництво; ціль 13 - боротьба зі зміною клімату; ціль 15 - захист екосистем суші [4, с. 2-3].

Таким чином, біоекономіка постає як інтегрована міждисциплінарна парадигма, що забезпечує синергію економічних, екологічних та соціальних детермінант шляхом капіталізації відновлюваного ресурсного потенціалу та впровадження конвергентних технологій. Реалізація цієї моделі виступає каталізатором переходу до стратегії сталого розвитку, забезпечуючи оптимізацію ресурсоефективності та мінімізацію антропогенного тиску на екосистеми. У сучасних наукових публікаціях біоекономіку часто розглядають через призму біотехнологічного укладу, де інновації (генна інженерія, біоінформатика) є ключовим фактором доданої вартості.

Література

1. European Commission. A sustainable bioeconomy for Europe: strengthening the connection between economy, society and the environment. https://research-and-innovation.ec.europa.eu/research-area/environment/bioeconomy/bioeconomy-strategy_en
2. OECD. The Bioeconomy to 2030: Designing a Policy Agenda. <https://www.oecd.org/futures/bioeconomy/>
3. European Commission. The European Green Deal. https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en
4. United Nations. Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development. <https://sdgs.un.org/2030agenda>

УДК 004:338.43:330.341.1

Шацька З.Я., д.е.н., професор,
Садовський Д.Є., аспірант